

Muz 66

LÉGVÉDELMI
szállításai alap
művet légoltalmi
és kiadását lég-
oltalmi szempontból engedélyezte
(1936/O. L. P./c.—1936.)

ZSAB. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 1302

II
90
D
278

LÉGOLTALMI KÉZIKÖNYV

7. füzet.

A légoltalom szervezése.

- I. A légoltalom vezető szervei.
- II. A közület légoltalma.
- III. Légoltalmi Liga.
- IV. Légvédelmi kiképzés és gyakorlatok.

433

A „LÉGOLTALMI UTASÍTÁS”
figyelembevételével szerkesztette:

Pap J. Ottó.

A M. KIR. KÖZPONTI
STATISZTIKAI HIVATAL
KÖNYVTÁRA

SZALAY ÉS TÁRSA

***lég- és gázvé-
delmi műszaki
szaküzlet***

Az összes lég- és gázvédelmi
szakfelszerelések, riasztó eszkö-
zök és berendezések, elsötétítő
anyagok, tűzoltó felszerelések,
lángmentesítő anyagok, óvó-
helyek berendezései, nyílás-záró
szerkezetek, egyéni felszerelések,
egészségügyi cikkek. stb. stb.

**Budapest, V.,
Alkotmány-utca 12**

***Telefon:
111-715***

1941 évi napló 824 szám

vétel - csere - ajándék - köteles pl.

Pondai Beruwallner ny. től.

Muz 66
II 90 D 248
A Központi Statisztikai Hivatal
könyvtárának előkészítéséből leirt
s a könyv-
tárnak átengedett sajtótermék.

„Csak balga emberek lehetnek azok, akik
a légoltalmat félvállról tekintik és ügye-
fogyottan buták, akik annak magasztos
feladatát nem értik meg.” (Göring)

A honi légoltalom csak akkor lehet eredményes, ha a légoltalmi szervek fegyes vezetés alatt, teljes összhangban teljesítik szolgálatukat és a lakosság erkölcsileg vértézve, eslírányos magatartással, teljes odaadással közreműködik. Szükséges az is, hogy a katonai légvédelem és a légoltalom egymással összhangban, egymást kiegészítve teljesítse feladatát. Mindezt csak helyes, jól átgondolt, körültekintő, szervezéssel érhetjük el.

De még a jó szervezés is csak akkor tud eredményt felmutatni, ha úgy a katonai légvédelem, mint a polgári légoltalom egy kézben van. — Tekintve, hogy a honi légoltalom a honvédelem egyik ágazata, gerincét pedig a katonai légvédelem képezi, természetes, hogy a légoltalom katonai vezetés alatt áll. Így a honvédelmi miniszter bizatott meg a honi légoltalom megszervezésével, vezetésével és végrehajtásával.

A szervezés lényegét mindenkinek ismernie kell, hogy szükség esetén tudja, hogy kitől várjon parancsot, utasítást és kihez kell kérelemmel, vagy jelentéssel fordulnia.

Ebben a füzetben csak azok a részletek vétettek fel, amelyek minden egyes embernek tudnia kell.

A honi légoltalom szervezésére és végrehajtására a kormány 1935. évben a XII. törvénycikket alkotta, mely a végrehajtási utasítással együtt a 10. füzetben (függelék) van felvéve.

„PYROSAN“

tűz ellen védő faimpregnáló
anyag. Gázvédelmi pincék ta-
lajviz- és talajnedvesség elleni

szigetelése

Posnansky és Strelitz r.-t.
aszfalt-, fedél'emez- és
kátrányvegyitermék-gyár

Budapest, V., Zsitvay Leó-u. 13

Telefon: 122-829, 128-285.

I.

A LÉGOLTALOM VEZETŐ SZERVEI.

A honvédelmi miniszter (H. M.), a honi légvédelmet végrehajtó szerve, a m. kir. Orsz. Légvédelmi Parancsnokság (O. L. P.) útján szervezi, vezeti, irányítja és ellenőrzi.

A m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnok (O. L. Pk.) irányítja és ellenőrzi a honi légo. megszervezését és fejlesztését, a „honi lgv. készütség“ elrendelésétől kezdve pedig a heni légvédelem legfőbb parancsnoka. Az ország helyzetét, katonai, gazdasági, közlekedési, ipari és erkölcsi szempontból mérlegelve, megállapítja a légi támadások iránt érzékeny területeket és pontokat, melyeken a katonai légvédelmet szabályozza. A meglévő légvédelmi erőkhöz mérten az érzékeny helyeket ellátja légvédelmi ágyúk, gépágyúk, géppuskákkal és megszervezi — országos szempontból — a honi légvédelmi jelzőszolgálatot (lásd! 6. füzet!). Egyes helyek veszélyeztetettségéhez mérten megállapítja, hogy mely községeknek, mily mértékben kell légoltalmát megszerveznie.

Az ország a 7 vegyesdandár területével egyező 7 „légvédelmi kerületre“ oszlik, melyek élén a vegyesdandár légvédelmi parancsnoka áll. (Honi légvédelmi kerületi parancsnokság.)

A vegyesdandár légvédelmi parancsnok-ok — mint az Országos Légvédelmi Parancsnokság közvetlen szervei — vezetik

kerületükben a katonai légvédelmet és a honi légvédelmi jelzőszolgálatot, valamint irányítják területükön a légoltalmi (légo.) szervezést. Háború esetén az összes légvédelmi szer-
vek felett parancsnokolnak.

A vegyesdandár légvédelmi parancsnok intézkedési egy-
ségei az egyes közületek légoltalmi szervei, amelyek légol-
talmi szervezés terén minden tekintetben hozzá vannak utal-
va, illetve rajta keresztül a H. M.-nek (O. L. P.) alárendelve.
Ő képviseli a H. M.-t (O. L. P.) a közületek légoltalmi meg-
beszélésén és ellenőrzi a kerületek légoltalmi munkáját.

Ugy az O. L. Pk., mint a vdd. lgv. pk-ok, mint olvas-
hattuk, irányító vezető és ellenőrző szerepet visznek, míg
a következőkben azokat a szerveket említtem, amelyek ugyan
szintén ellenőrzik az alájuk tartozó közületek légo. megszer-
vezését, azonban a rendelkezésére álló anyagi eszközök vagy
személyek megfelelő elosztását végzik és saját szerveinek és
javainak (megyeház, megyei intézmények stb.) légoltalmát
megszervezik.

A légo. legfontosabb egysége a *légo. közület*, azaz az or-
szág városai, községei, ipartelepői és egyes erre külön kije-
lölt fontos állami (magán) intézményei (pl. vasút, posta). A
légo. előkészítése, felépítése, fejlesztése és működőképességé-
nek állandó fenntartása teljes felelőssége ezekre hárul.

A légo. közületeket légi veszélyeztetettségük és a rendel-
kezésre álló anyagi eszközök mérve szerint a H. M. (O. L. P.)
három osztályba sorolja.

A Légo. Utasítás (Ut.) szerint „A” osztályúak a nagy vá-
rosok, illetve azok a külön kijelölt egyéb települések, ame-
lyek előreláthatóan az ellenséges légi támadások keresett
céljai lesznek és amelyek eredményes légi bombázása politi-
kai, gazdasági, vagy katonai szempontból az államvezetés
számára különös veszélyt jelent.

Az „A“ osztályozású légo. közületek olyan nagyfokú veszélyeztetettségé folytán légoltalmukat teljesen korszerűen építik ki.

„B“ osztályozásúak az olyan közületek, amelyek, ha bombatámadások keresett célpontjai előreláthatólag nem is lesznek, de politikai, gazdasági és katonai szempontból különösen veszélyeztetett települések, építmények, stb. közelében fekszenek, vagy esetleges bombázásuk nagy erkölcsi és anyagi kárt jelentene.

Ezek oly mérvben szervezik légoltalmukat, hogy biztonságuk kárt ne szenvedjen.

A Légo. Ut. „C“ osztályozásúvá minősít minden körülbelül 10,000 lakosnál népesebb várost, vagy községet, ha egyébként az előbb említett osztályok valamelyikébe sorolva nincs. Ily közületeknél csak a szükségyszerű légo. elérése válik szükségessé.

Természetes, hogy minden légo. közület egy magasabb osztályba való sorolását kérheti, illetőleg azt, hogy egyáltalában a védendő légo. közületek közé felvétessék.

A légo. közületeknél három szerv viseli a légo. végrehajtásáért, illetőleg vezetéséért a felelősséget. Ezek:

1. A közület *légo. vezetője*, aki a vármegyénél — mely szintén egy légo. közületnek számít — az alispán, Budapesten, thjf. és a megyei városokban a polgármester. A községekben, a járási székhelyen a főszolgabíró, egyébként a jegyző.

A légo. vezető irányítja a közület légo.-nak megszervezését és felelős a légo. helyes végrehajtásáért. Ő jelöli ki — ha az már eleve nem történt volna meg — a légo. parancsnokot és irányítja a légo. bizottság munkálatait. Röviden azt mondhatjuk, hogy a légo. vezető a közület légoltalmának szellemi irányítója. Ezzel szemben:

2. *A légo. parancsnok* — mint már a neve is mondja a légoltalmi közület parancsnoka és a légo. vezetőség végrehajtó szerve. Ő áll a közület légo. segélyosztágainak és a cselekvő szervek élén és azok kiképzését a vdd. lgv. pk. utasításai szerint irányítja, működőképességükért felelős. A lgv. készütség tartama alatt az összes légo. szervek parancsnoka is minden tekintetben a vdd. lgv. parancsnoknak van alárendelve.

A légoltalmi parancsnok Budapesten a m. kir. államrendőrség főparancsnoka, városokban az államrendőrség vezetője, egyéb közületekben pedig, ahol rendőrség (csendőrség) nincsen, egy, a légoltalmi vezető által javasolt katonaviselt egyén, akit a H. M., illetőleg a vdd. légv. pk. nevez ki. A vármegyének légoltalmi parancsnoka nincsen.

3. A légo. bizottság a légo. vezető tanácsadó szerve, miért is tagjai az érdekelt szakmák vezetői, úgy mint: a rendőrség vezetője, a tűzoltóparancsnok, a vöröskereszt vezetője, illetve megbízottja, a mérnöki hivatal vezetője, a tisztiorvos és a Légoltalmi Liga vezetője, továbbá az állami és közüzemek, nagyobb ipartelepek és egyes társadalmi egyesületek megbízottai. Tehát csupa szakember és segítőtárs, hogy a légo. munka mindenre kiterjedve, tökéletes védelmet nyújthasson a közület lakosságának.

Nagyobb városokban célszerű — Budapesten kötelező — a munkamegosztás érdekében esetleg közigazgatási kerületenként is ilyen légo. bizottságokat szervezni. Ily esetben légo. vezető és légo. parancsnok kijelölése is szükséges, tehát a kerület egy egész légo. közületet képez.

II.

A KÖZÜLET LÉGOLTALMA.

A) Előmunkálatok.

A közület légo. vezetőjének, a légo. parancsnokának és a légo. bizottság feladatairól az előző részben olvastunk. Ezek azonban nem képesek a légoltalommal kapcsolatos munkákat egyedül elvégezni, így a közület osztályozásához és közigazgatási rendszeréhez mérten *légo. ügyosztályokat* szerveznek, vagy *légo. előadókat* jelölnek ki.

A közület előbb említett légo. vezetőségének első feladata a szükséges előmunkálatokat végrehajtani. Így a közület vezetője, segítő szerveinek közreműködésével, a légo. sorolás követelményeinek végrehajtására *légottalmi tervet* készít, melyben programmszerűen leszögezik, hogy *mily szervezési és berendezési munkák* *mily sorrendben és kik által* hajtandók végre.

A honi „légvédelmi készülség“ esetére szükséges intézkedéseket, előkészületeket s rendszabályokat a légo. parancsnok a *légo. készülségi tervben* rögzíti. Az ezen tervben lefektetettek, legpontosabb végrehajtása biztosítja a készülségi állapot gyors és súrlódásmentes felvételét.

Előbbihez hasonlóan készül a *légvédelmi riadóterv*, melyben a légottalmi riadó elrendelése esetén végrehajtandó te-

endők, valamint a lakosság magatartására vonatkozó rendelkezések vannak lefektetve.

Az előmunkálatokhoz tartozik még a *légo. szolgálatosok kiválasztása* és nyilvántartása. Légo. szolgálatra kötelezett az 1935. évi XII. tc. (lásd 10. füzet) 1. §-a értelmében minden 14. életévét betöltött magyar állampolgár, a 60 életévnek betöltéséig — nemre való tekintet nélkül. Hadkötelesek elvileg légoaltalmi szolgálatra tekintetbe nem jönnek.

A nem hadkötelezettek közül a katonai hatóságok kiválasztják azon egyéneket, akik rátermettségük folytán lehetőleg katonaviseltség folytán lgv. jelzőszolgálat ellátására és a katonai lgv. osztagok kiegészítésére tekintetbe jönnek. (Első légo. szolgálatos csoport.)

A többi légo. szolgálatosok (második csoport) közül a község légo. parancsnoksága kiválasztja azokat az egyéneket, akik a közbiztonság és tűzrendészeti szervek kiegészítői, illetőleg a légo. segédosztagokat alkotják, továbbá azokat, akik egyéb légo. (önvédelmi) munkálatokban kötelesek részt venni.

A légo. szolgálatra — mint azt a törvény végrehajtási utasítása is előírja — mindenkit rátermettsége szerint kell alkalmazni. Természetes, hogy oly egyének, akik a törvény értelmében nem kötelezhetők légo. szolgálatra, szintén teljesíthetnek légo. szolgálatot.

A légo. szolgálat nem kenyérkereső hivatás, tehát nem elhelyezkedési lehetőség! A légoaltalmat szolgálni azt jelenti, a hazát szolgálni s mindenki büszke legyen arra, ha légo. szolgálatra osztják be, azaz, hogy érdemesnek és alkalmasnak tartják a haza védelmében ténylegesen közreműködni.

Az említett előmunkálatok elvégzése után megkezdődik — a légo. tervben lefektetett sorrendben — a község légoaltal-

mának tulajdonképeni megszervezése. Ehhez tartozik a helyi légvédelmi jelző- és riasztó, az elsötétítési szolgálat, a légo. segélyosztatok szervezése, a közüzemek szolgálatát biztosító és tűzvédelmi rendelkezések rögzítése és végrehajtása, valamint mindenfajta légo. berendezés, építésügyi és légo. rendelkezés végrehajtása. Mindezen teendőkre vonatkozólag a többi füzetben találunk támpontokat, s így azokat itten nem részletezem újólag.

B) Légoltalmi segélyosztatok.

A közület légo. szervezetének a vezetőségen és légvédelmi jelző- és riasztószervezetén kívül a legfontosabb része a *légo. segélyosztatok*.

Tűz, elemi csapások, valamint zavargások ellen a közületnek békében megvannak a szükséges szervei, ezek azonban légitámadások nagyfokú hatása ellen nem elegendők, sőt nagymérvű kiegészítésük válik szükségessé. Ezeket a kiegészítéseket a légoltalmi segélyosztatok képezik.

A légo. segélyosztatok feladata — mint azt a többi füzetekben is olvashatjuk — repülőtámadások okozta rombolások és károk gyors és szakszerű helyreállítása, illetve a veszedelemek tovaterjedésének megakadályozása.

A légo. egyik legfontosabb feladata a közrend és közbiztonság fenntartása. Elemi csapások mindig vonzzák a *sötét elemeket*, a fosztogatókat, mennyivel inkább kell tehát légitámadások esetén, a teljesen elsötétített helységben ezeket az egyéneket féken tartani és ugyanakkor a legnagyobb kárt okozható vakrémület ellen legkíméletlenebbül fellépni. Ehhez a békelelétszámú rendőrség sohasem lehet elegendő, miért is

azt *segédrendőrséggel* ki kell egészíteni. A segédrendőrség szervezését a szükséghez mérten a rendőrhatóságok már bő kében hajtják végre és gondoskodnak a megfelelő kiképzésről. Ahol államrendőrség nincsen, ott a vdd. Igv. pk. gondoskodik a szükséges segédrendőrség szervezéséről. De még a segédrendőrség sem fejleszthető oly erőssé, hogy tökéletesen el tudja látni a vagyon- és közbiztonságot. Így egyes légo. egységek (áruházak, hivatalok, vagy lakóházak) vezető- vagy külön e célra beállított egyéneit az illetékes rendőrhatóság segédrendőri hatalommal ruházza fel.

A tűzvédelem ellátására — mint azt a 3. füzetben olvashatjuk, — a hivatásos és önkéntes tűzoltóság nem elegendő. Így a meglévő tűzoltóállomások szaporítása és külön *tűzoltó-osztagok* (légo. szolgálatosokból kiegészített tűzoltóosztagok) szervezése elengedhetetlen. Ezenfelül, — mint azt a továbbiakban még olvasni fogjuk — minden egyes légo. egység is köteles tűzorségeket vagy csak tűzöröket is beállítani.

Harcgázveszély békében nincsen, így nem is áll ilyenfajta békészervezet a közület rendelkezésére. A gázmérgezés hirtelen veszélye ellen (lásd 4. füzet!) az egyéni és tömegvédelmi nyújt oltalmat. Azonban a gáz mérgezőképességének megszüntetésére, a gáz felderítésére és gázmentesítésre külön *gázvédelmi osztagokat* kell szervezni, amelyek gázfelderítő és gázmentesítő járőrökből állanak. *Gázmentesítő furdóállomások* egészítik ki a gázvédelmet.

A közüzemekben (víz, gáz, villány, közúti vasút) beálló rombolások, rongálások, vagy megszakítások helyreállítására a békében szokásos módszer (egyes emberek kiküldetése) légi támadás esetén nem elegendő, ezért a közüzemek külön *műszaki és helyreállító osztagokat* szerveznek. Ezek azonban a közület légo. szervezetének is részei.

A rombolások folytán keletkezett törmelék eltakarítása, úttestek szabaddá tétele, házbeomlások megakadályozása stb., külön ily célra szervezett légo. munkásosztagok feladata.

A légo. egészségügyi és mentőszolgálatot az egész országra kiterjedően az O.L.Pk. irányítása mellett a Magyar Vörös Kereszt Egylet központi vezetősége szervezi. Minden vdd. lgv. pk. székhelyén a Magyar Vörös Kereszt Egylet egy fő-megbízottja irányítja a lgv. kerület területén ezt a szolgálatot. A légo. közületekben működő M.V.K.E. helyi megbízottjai szervezik meg a közület légo. vezetőivel egyetértésben, illetve a légo. terv szerint a légo. eü. és mentő osztágokat. A mentő egyesületek szintén a M.V.K.E. irányítása alapján vesznek részt a légo. eü. és mentőszolgálatban.

A segélyosztagok a légvédelmi készütség életbeléptetésekor a közület légo. készütségi, illetve lgv. riadóterv szerinti csoportosításban veszik felállításukat és csak a légo. parancsnok megállapította terv szerint, illetve csak annak parancsára (engedélyével) léphetnek működésbe. Mert csak ő hozzá futnak be a jelentések az okozott károkról, így csak ő tudja áttekinteni, hogy melyik kár stb. a legnagyobb mérvű, legveszélyesebb a közületre nézve, tehát csak ő tudja erőit gazdaságosan felhasználni.

A segélyosztagokon felül a közület légo. parancsnoka a vezetéshez szükséges szakközvegeket (híradó, tűzoltó, műszaki, közüzemi, eü., közbiztonsági) és egyéb segédközvegeket (írodai, híradó, küldönc szolgálatra) vesz maga mellé a törzsébe.

C) A lakosság önvédelme.

A közület légo. szervei nem képesek a légo. közület minden egyes épületét, lakását légo.-ban részesíteni, így a la-

kosságra magára hárul ebben közreműködni és hathatós részét kivenni. Elvül szolgál, hogy az egész közületre, vagy középületre vonatkozó légo. tevékenység a hatóságokra tartozik, míg a magán- vagy bérházak légoltalmát önvédelmi szervezkedéssel és végrehajtással kell biztosítani.

Az önvédelmi szervezkedést a „Légoltalmi Liga“ végzi, amelyre később külön fejezetben rátérek.

A lakóházak a közület legkisebb légo. egysége és annak helyesen és feszesen megszervezett légoltalmán nyugszik úgyszólván a közület légoltalma. *A lakóház szervezettségének kell úgy a vakrémület, mint a károk tovaterjedését megakadályoznia.*

Az egyes épületek légoltalmát a következő, 8. fejezetben tárgyalom részletesen. A lakóházak légoltalma elsősorban a légo. vezető által rendelkezésre bocsátott, az épületben lakó válogatott és külön e célra kijelölt légo. szolgáltatások feladata. Segítségükre áll a lakókból kiegészített, illetve összeállított épület *légo. őrség.* Ily légo. őrséget minden épületben kell szervezni, kivéve kisebb épületeket, amelyekben tíznél kevesebb lakó lakik. Ily közvetlen szomszédos kisebb épületek *közösen* állítanak ki *épülettömb légo. őrséget.*

A tűzvédelmet és elsősegélynyújtást azonban fentiektől függetlenül minden egyes épületben külön kell végrehajtani.

D) A közület légoltalmának végrehajtása.

Mint már tudjuk, a légo. közületben a „honi légvédelmi készség“ tartama alatt a légo. tulajdonképpeni végrehajtása a légo. parancsnok feladata, akinek segítségére vannak a törzsében lévő szak- és segédközegei, intézkedési egységei a légo. segélyosztatok, intézmények és egyéb külön légo. egy-

ségek (ipartelepek, közüzemek), valamint a légvédelmi jelező- és riasztószervezet.

A légo. parancsnok a közület légoltalmát a légvédelmi központból irányítja. Ő rendeli el a légvédelmi riadót, első-tétítést, ő intézkedik légo. szervei és segélyosztagai megfelelő felhasználásáról és bevetéséről, irányítja továbbá és szabályozza a károk és veszedelmek kiküszöbölését célzó munkálatokat, ugyancsak ő gondoskodik, hogy a közrend és közbiztonság minden körülmények között fenntartassék.

Nagy kiterjedésű közületek *kerületekre* (alkörzetekre) vannak tagozva, melyek légo. parancsnokai az előbb leírtak szerint járnak el kerületükön belül s ezáltal tehermentesítik a közület légo. parancsnokát nagy és felelősségteljes munkájában.

A kerület (alkörzeti) légo. parancsnoknak is vannak vezetési segédeszközei, esetleg szakközegei és légo. segédosztagai. Ily nagy közületekben az összműködést az egyes kerületek között a közület légo. parancsnoka biztosítja nagy törzse segítségével és tartalékot tart magának a légo. segélyosztagokból.

A légoltalmi ténykedések (tűzvédelem, elsősegélynyújtás, stb.) végrehajtása a közületen belül a következőképpen történik:

Károk, rombolások tovaterjedésének megakadályozása és azok helyreállítása elsősorban az egyes épületek önvédelmi szerveinek (légo. őrségek) feladata. Ha az ottan előállott tűzesetek, károk, stb. leküzdésére, vagy helyreállítására ezen szervek már elégtelenek volnának, úgy a légo. parancsnok a hozzá beérkezett bejelentések alapján a kár nagyságához és veszélyességéhez mérten beveti légo. segélyosztagait.

Nagy kiterjedésű közületekben, amelyek kerületekre (alkörzetekre) vannak tagolva, természetesen először az alkörzet légo. segélyosztagok kerülnek bevetésre, majd szükség esetén, ha azok nem képesek a veszedelemmel megküzdeni, a kerület s végül a közület légo. segélyosztágait alkalmazzák. Segélykérésekkel tehát mindenkor csak a legközelebbi fölöttes légo. parancsnokhoz kell és szabad fordulni. Az ettől eltérő magatartás csak megnehezíti és lassítja a légo. parancsnokságok ténykedéseit.

III.

LÉGOLTALMI LIGA.

Az önvédelem megszervezésére a Légoltalmi Liga (L.L.) hivatott. A L.L., — mint társadalmi szervezet — a közgazgatási és légo. hatóságok munkájába belekapcsolódva, népszerűsíti a lakosság széles körében a légo. munkáját, majd felvilágosító és oktató munkával előkészíti azt a légo. szolgálatra. A hatóságok támogatása mellett megszervezi a lakosság (házak, háztömbök) önvédelmi légo. szerveit és nyilvántartja az e célra beosztott személyeket.

A L.L. Országos vezetősége az O.L.P. irányítása alatt működik. A vármegyei, illetve helyi szervezetek az illetékes hatóságokkal működnek együtt és élvezik azok támogatását.

A L.L. támogatása, — legyen az személyes, vagy anyagi — minden egyes magyar honpolgárnak elsőrendű kötelessége, mert csak így tud a L.L. hivatásának teljes mértékben megfelelni.

Mindenki legyen tagja a L.L.-nak, akár férfi, akár nő, akár hadköteles, akár légo. szolgálatra kötelezett vagy sem, mert a légo. előkészítő békemunkában mindenki közreműködhetik. Mindenkinek érdeke, hogy a légoltalommal tisztában legyen és hogy a légo. szervezetek és berendezések mielőbb meglegyenek.

A L.L. előadásait, tanfolyamait mindenki hallgassa, folyóiratát, kiadványait mindenki járassa, illetőleg olvassa. A Ligánál kapjuk továbbá a szükséges felvilágosításokat és tanácsokat, a Liga részesít bennünket erkölcsi támogatásban és ahol csak teheti, segédkezet is nyújt.

A L.L.-ban tömörült felvilágosított, kiképzett és fegyelmezett lakosság, illetve a Liga szervezetei képezik a közület légoltalmának s következőleg a honi légvédelemnek alaptámaszát és gerincét.

IV.

LÉGOLTALMI KIKÉPZÉS ÉS GYAKORLATOK.

A légo.-ban való közreműködés és légi támadás miatt tanúsítandó helyes magatartás előfeltétele részben az általános légo. szaktudás, mely kiképzés és gyakorlat útján sajátítható el.

Az O.L.P. gondoskodik a légo.-ban működő vezetők és a szakoktatásra hivatottak kiképzéséről, míg a közületek saját hatáskörben intézkednek a légo. szolgálatosak kiképzéséről.

Nem elegendő azonban, hogy csak a légo. szolgálatosak nyerjenek kiképzést, sőt alapvető fontosságá, hogy a lakosság zömét is, — beleértve a gyermekeket és aggokat, — amelynincsen feszes szervezetbe tömörülve, hanem többé kevésbé magára hagyatva kell a légitámadásokat kiállania, teljesen tájékozva és erkölcsileg felkészülve érje a „honi légvédelmi készütség“ elrendelése.

A lakosság felvilágosítását és oktatását — mint azt az előző fejezetben olvastuk — főleg a L.L. végzi, de az iskolákban, egyéb intézményekben és testületekben is történik oktatás. Azonban senki se várja be ezeket az oktatásokat, vagy elégedjen meg velük, hanem önképzéssel tökéletesítse mielőbb tudását és a már szerzett tudást adja tovább hozzátartozóinak és barátainak. A rádió- vagy egyéb előadásokat hallgassuk szorgalmasan és figyelmesen, úgyszintén olvassuk

a napitapok és folyóiratok légo. közleményeit. Ha tehetjük, járassuk a L.L. légo. folyóiratát, mert bármennyire is ismerjük a légo. egész terjedelmét és minden részletét, mindig újat találunk és mindig újat tanulhatunk. Ha légo. tárgyú könyvet akarunk vásárolni, csak olyat vegyünk, amelyet az O.L.P. vagy más légo. hatóság felülbírált és jóváhagyott.

Pusztán az elméleti tudás és tájékozottság nem elegendő ahhoz, hogy a légo. szükség esetén súrlódásmentesen működjék. Nagyon jól tudjuk, hogy csak azt hajtjuk helyesen végre, amit már egyszer kipróbáltunk. Ez hatványozott mértékben vonatkozik a légo. ténykedésre, ahol nemcsak egyes szervezetek és alakulatok, hanem az egész lakosság is közreműködik. A helyes, fegyelmezett magatartás, a szerves összeműködés és nem utolsó sorban a tett intézkedések helyessége csak légo. gyakorlatok alkalmával tűnik ki.

A légo. gyakorlatok elsőrendű, mondhatnám életbevágó fontossággal bírnak.

Nem gyerekjáték a légoltalmi gyakorlat. Az egyéni magatartást, valamint a rendszabályok betartását színlelni, nemcsak komolytalanság, hanem hazafiatlanságra vall, de a hatóságok és légo. szervek beláthatatlan károkat okozó félrevezetését eredményezheti!

Vegyük tehát a kiképzést és a légo. gyakorlatokat komolyan és végezzük azokat lelkiismeretesen, mert a beláthatatlan következményekkel járó vakrémület kitörése ellen a lakosság legjobb biztosítója a fegyelmezett szakszerű magatartás. Vakrémület kitörése ellen és az okozható károknak a legkisebb mérvre való csökkentésére. Ez nemcsak minden egyes honpolgár saját érdeke, de a nemzet és a haza egyetemes létérdeke is.

Lég- és gázvédelem

összes eszközei és
berendezései:

„IGÉVÉ”

ipari- és gázvédőeszközök Kft.-nál

Budapest, V. Zrinyi-utca 7.

Telefon: 182-017 és 180-443

Az Auergesellschaft Ber-
lin egyedárusítója.

A „Mercur” műsz. és
vegyipari rt. lerakata.

**Kérjen képes
prospektust!**

Pap J. Ottó: „Légoltalmi Kézikönyv“

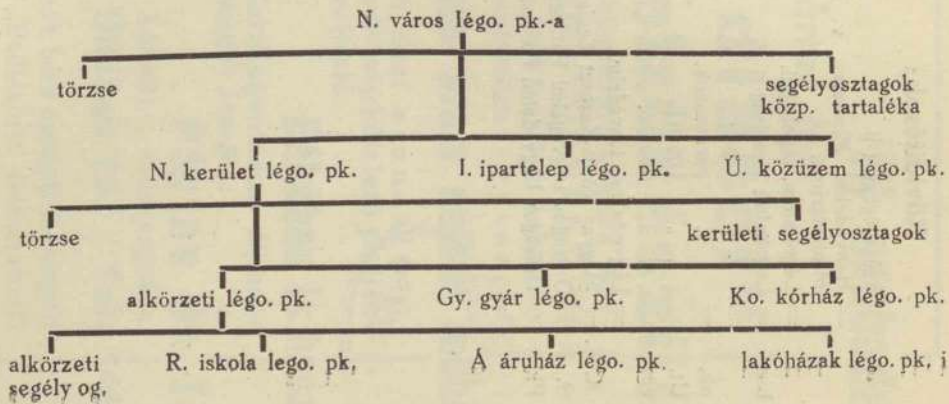
2. sz. táblázat

A HONI LÉGVÉDELLEM VEZETŐ SZERVEI.

3. sz. táblázat.

KÖZÜLET LÉGOLTALMA

Rövidítések :

E. Ü.	=	egészségügy (-i).
H. M.	=	Honvédelmi Miniszter, v. Honvédelmi Minisztérium.
Légo.	=	Légoltalom, légoltalmi.
Légo. biz.	=	Légoltalmi bizottság.
L. L.	=	" Liga.
Légo. pk.	=	" parancsnok.
Légo. Ut.	=	" Utasítás.
Légo. vez.	=	" vezető.
Lgv.	=	Légvédelem, légvédelmi.
M. V. K. E.	=	Magyar Vörös-Kereszt Egylet.
O. L. P.	=	Országos Légvédelmi Parancsnokság.
O. L. Pk.	=	Országos Légvédelmi Parancsnok

Uj szabadalom

a Kiss-Pártos féle

„Padlásör“

tűzjelzőkészülék

A hatósági követelményeknek mindenben megfelel! ÖNMŰKÖDŐ megbízható, tartós, olcsó, felszerelése, karbantartása egyszerű!

Elektromos áram nélkül működik!

A keletkező tüzet azonnal jelzi, így a háztűzoltóság kötelező padlásőrségét helyettesíti.

Békében is hasznos!

Szakszerű felvilágosítással díjmentesen készséggel szolgál:

Pártos és Társa

Feszmérő-, hőmérő-, műszergyára

Kispest, Üllői-ut 78. Tel: 146-859

A háztűzoltók testi épségét és idegeit kiméli, ha a „Padlásört“ felszerelteti!

Minimax kézitüzoltó
készülékek

Magyar Minimax Rt.

Budapest, VI. Rózsa-u. 85. Telefon; 123-731

Szénsavas — vegyi oldattal, — vegyi és léghab-
bal, porral — gázzal, — hóval oltó készülékek
valamint nagyteljesítményű habfejlesztő
generátorok.

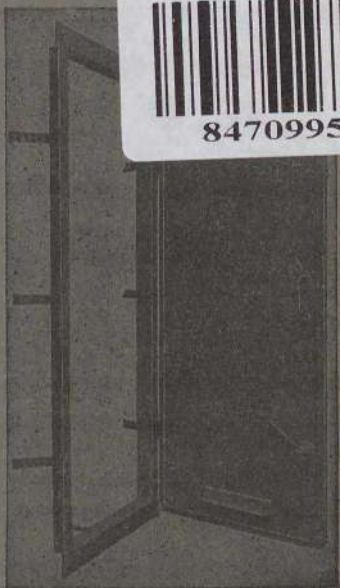
ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84709951

Gáz- és
szilánkbiztos
acélajtók

Óvóhelyberendezések

Kollerich Pál és Fiai Rt.

**Budapest, IV.,
Ferenc József-rakpart 21.**

DR

„DRÄGER” oxigénes önmentők

„DRÄGER” GÁZÁLARCOK mindennemű gázok ellen védő szűrőbetétek

„DRÄGER” óvóhely-légtisztítók

„DRÄGER” gázvédő ruhák hólyaghuzógázok ellen

„DRÄGER” oxigénes belélegző-készülékek

„DRÄGER” SCHRÖTER-féle gázkémlő készülékek

„DRÄGER” fertőtlenítő készülékek gázálarcokhoz és oxigénes önmentőkhöz

Klór-mész-szóró targoncák

Gáz- és szilánkbiztos óvóhely-ajtók és ablakok

Gyártja:

Vadásztöltény-, gyutacs- és fém-

árugyár Rt.

gázvédelmi osztálya

Budapest, V., Mérleg-utca 3. sz.

Telefon: 18-38-20.